

Ekosofias Nyhetsbrev

APRIL 2018 - TJUGOSJÄTTE ÅRGÅNGEN

SVENSKA OVERSHOOT DAY INFÖLL REDAN 28 MARS

Förra året inträffade "Earth Overshoot Day", den dag då vi globalt sett gjort av med årets budget av förnybara resurser, rekordtidigt, den 2 augusti. Men i Sverige har årets Overshoot Day redan inträffat. Overshoot Day inföll den 28 mars, då vi i Sverige har en betydligt högre konsumtion än det globala snittet och lever som om vi hade tillgång till 4,2 jordklot. Det är organisationen Global Footprint Network som gör beräkningarna över vår resursanvändning och den visar att vi globalt lever som om vi hade 1,7 jordklot. Men i Sverige ligger alltså konsumtionsnivån betydligt högre än så.

– Att leva över planetens gränser är hänsynslöst. Från och med idag och resten av året lånar vi resurser från kommande generationer. Nu behöver vi politiska beslut, ansvarstagande företag och nya vanor hos allmänheten för att lyckas ställa om till en konsumtion som är hållbar, säger Johan Andersson, ordförande för Fältbiologerna, i en kommentar.

GOLFSTRÖMMEN DEN SVAGASTE PÅ 1 600 ÅR

Det system av Atlantströmmar där Golfströmmen ingår är svagare än det varit på 1 600 år, och nya studier pekar på klimatförändringarna som bidragande orsak. Forskaren varnar för allvarliga konsekvenser.

Försvagningen av cirkulationssystemet Amoc (Atlantic Meridional Overturning Circulation), varav Golfströmmen är en viktig del, har konstaterats i två olika studier som presenteras i den vetenskapliga tidskriften Nature.

Det har tidigare konstaterats att Amoc har mattats av sedan 2004, då mätningar inleddes. De två nya studierna går längre tillbaka i tiden och visar att strömmarna är cirka 15 procent svagare än de var för 1 600 år sedan.

Bägge forskarlagen är ense om att försvagningen är ett resultat av att smältande havsisar och glaciärer leder till att mer färskvatten med lägre salthalt strömmar ut i Atlanten. Havsvattnet blir utspätt och den lägre salthalten gör att det inte sjunker till botten lika lätt och därmed störs systemet som driver upp varmt vatten från mexikanska golfen till Västeuropa och Skandinavien.

Om systemet fortsätter att försvagas kan det störa vädersystem från USA och Europa till Sahelområdet i Afrika, enligt Woods Hole Oceanographic Institution, som deltagit i forskningen.

Forskarna kan inte slå fast att Amoc kommer att fortsätta att mattas. Om så sker kommer sannolikt Nordatlanten att bli kallare, med mer extremt vinterväder i Europa och snabbare stigande havsnivåer längs östra USA.

Svenska Dagbladet

MILJÖPROBLEMEN I HANÖBUKTEN EN VARNINGSKLOCKA

Tydliga tecken såsom magra torskar och sjuka skrubb-skäddor visar att ekosystemet i Hanöbukten inte är i balans. Liknande miljöstörningar har dessutom observerats även i Östersjön. Hittills har man misstänkt att miljögifter ligger bakom miljöstörningarna, men inte kunnat hitta några sådana samband. Enligt en rapport från Havsmiljöinstitutet är det mycket möjligt att störningarna beror på mänskliga aktiviteter, som är kopplade till markanvändning och fiske.

· EKOSOFIA ·

Fortfarande saknas många svar på varför Hanöbukten och omkringliggande vatten är drabbade av betydande och oroväckande miljöstörningar. Störningar som i varierande grad kan kopplas till mänskliga aktiviteter, såväl på land som till havs. De störda ekologiska processerna präglar även stora delar av Egentliga Östersjön (en del av Östersjön). Varningsklockorna borde därför ringa än högre. Den slutsatsen drar forskare från Havsmiljöinstitutet i studien som har gjorts på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten.

DUBBELT SÅ MYCKET SKRÄP PÅ SVENSKA STRÄNDER

Skräpet på svenska stränder har fördubblats på bara tre år. Det visar årets Skräpprapport från Håll Sverige Rent. Rapporten visar också att plastskräpet ökar. Sju av tio skräpföremål är av plast, vilket är en ökning med 11 procent på två år.

För ett år sedan startade vi nätverket Håll Havet Rent. Plastnedskräpningen i haven är ett av vår tids största miljöhot. Vi har bestämt oss för att gemensamt hitta lösningar för att minska plastnedskräpningen. Det skriver representanter för plastindustrin, detaljhandel mfl i Dagens Industri.

Att stoppa nedskräpningen är samtidigt en del av arbetet med att nå en cirkulär ekonomi, där målet är att avfall inte ska uppkomma överhuvudtaget. Det stora problemet med plastnedskräpningen i havet är att plasten inte försvinner. Förpackningar för snabbmat, godis och tobak står för en stor del av skräpet. Ofta har den plastförpackning eller plastartikel som hamnar i haven bara använts en enda gång för att sedan stanna kvar i havet i hundratals år. Det plastskräp som hamnat i havsmiljön bryts ner till mindre och mindre partiklar. Dessa plastpartiklar kan dra till sig andra miljögifter och riskerar att vandra uppåt i näringskedjan. Djuren i havet riskerar också att fastna och trassla in i sig i stort skräp som flyter omkring.

BIGIFTER STOPPAS I EU

Tre insektsgifter som visat sig vara mycket farliga för bin har definitivt förbjudits inom EU. De tre medlen är så kallade neonicotinoider. De har efter flera studier pekats ut som delaktiga i de senaste årens bidöd.

Förslaget om förbud har tidigare tagits fram av EU-kommissionen.

Under en omröstning röstade 16 av medlemsländerna, inklusive Sverige, för förslaget, medan åtta avstod från att rösta och fyra röstade emot.

Det innebär att de tre neonicotinoiderna imidakloprid, klotianidin och tiametoxam, som utvecklats av tyska Bayer respektive amerikanska Syngenta, inte längre är tillåtna vid utomhusodlingar.

– Ett jätteviktigt förbud. Dessa ämnen är skadliga för bin och andra insekter som är essentiella för pollineringen, säger miljöminister Karolina Skog (MP).

Aftonbladet

KLART FÖR EU-FÖRBUD MOT FLERA FARLIGA ÄMNEN I TEXTILIER

EU:s medlemsländer har godkänt kommissionens förslag om att förbjuda 33 särskilt farliga ämnen och grupper som förekommer i textilier. Det är första gången som EU-kommissionen föreslagit ett så brett förbud när det gäller användning av farliga ämnen i konsumentvaror i EU:s kemikalielagstiftning Reach. Sverige har under lång tid varit pådrivande för att få till en bred EU-reglering av farliga ämnen i textilier och stöttade kommissionens förslag.

– Jag är stolt över att Sveriges långa och hårda arbete med att driva på ett förbud mot farliga ämnen i textilier som människor använder varje dag nu har gett resultat, säger miljöminister Karolina Skog.

Ämnena som omfattas av EU-kommissionens förslag är så kallade CMR-ämnen, det vill säga ämnen som är konstaterat cancerframkallande, reproduktionsstörande eller kan skada generna. På listan över ämnen står fyra särskilt farliga metaller: kadmium, krom, arsenik och bly samt ett antal särskilt farliga ftalater. Ftalater är en grupp ämnen som används för att mjukgöra plast och förekommer i exempelvis textiltryck.

– Att just dessa ämnen förbjuds är särskilt viktigt eftersom de förekommer i varor som människor exponeras för hela tiden i sin vardag, som kläder, bäddtextil och möbelyger, säger Karolina Skog.

OMFATTANDE BRISTER I MÄRKNING AV KEMISKA PRODUKTER

I ett stort tillsynsprojekt av märkningar och förpackningar för kemiska produkter upptäcktes brister på var tionde produkt. Totalt granskades 24 000 produkter, bland dem tvättmedel, rengöringsmedel, bilvårdsprodukter och färger, i butiker, på varuhus och hos grossister. Totalt upptäcktes brister på 2 600 förpackningar, vilka bland annat saknade korrekt faromärkning, märkning på svenska, barnskyddande förslutning eller kännbar varningsmärkning för personer med nedsatt syn. Kontrollen, som genomfördes i totalt 117 kommuner i samarbete med Kemikalieinspektionen, ledde i många fall till att företagen själva tog bort produkterna från försäljning. De allvarligaste bristerna ledde till utfärdande av miljöstraffavgift eller att kommunen skickade en anmälan till åklagare om misstänkt miljöbrott.

NEW YORK STÄMMER FEM FÖRETAG FÖR KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Staden New York sällar sig till den växande skara städer som väljer att stämma olje- och gasbolag för deras inblandning i den globala uppvärmningen. Stämningen gäller BP, Chevron, ConocoPhillips, Exxon Mobil och Royal Dutch Shell som staden menar aktivt har valt att sätta vinst före den offentliga välfärden. Företagen anklagas dels för omfattande utsläpp av växthusgaser, dels för att mörka vetenskap som kunde ha lett till ett minskat beroende av fossila bränslen. New York följer därmed i bland annat San Francisco (Bay Area) och Boulders fotspår som lämnade in liknande stämningar år 2017 respektive april i år.

– Vi tar kampen mot klimatförändringarna direkt till de fossila bränsleföretagen som visste om dess effekter, men med vilje förde allmänheten bakom ljuset för att skydda sina vinster. I takt med att klimatförändringarna fortsätter att förvärras är det upp till bolagen som har försatt oss i den här situationen att bära kostnaden för att göra New York säkrare och mer motståndskraftig, säger New Yorks borgmästare Bill de Blasio, i en kommentar.

Aktuell Hållbarhet

FRIDA WALLNOR: ÄVEN USA STÄLLER OM

"Är det här ett sätt att trappa upp kriget mot bilarna?" Det var en tydlig laddning i frågan som riktades till Seattles borgmästare Jenny Durkan under en presskonferens nyligen. Hon hade just annonserat nästa steg i arbetet för att minska utsläppen från trafiken, som står för nästan två tredjedelar av stadens totala koldioxidutsläpp.

Det krävs mod för att ifrågasätta bilkörandet i det här landet. Bilen är för många betydligt mer än ett transportmedel. Utanför städerna slås man av hur människor sitter i sina bilar på de gigantiska parkeringsplatserna intill shoppingcentren, utan att de tycks vänta på någon. Bilen verkar utgöra en förlängning av hemmet. Det här skriver krönikören Frida Wallnor i DI. Göran Sparrman, ursprungligen från Göteborg och numera chef för Seattle stads transportavdelning, berättar att minsta initiativ, som att bygga ut cykelnätet över stadens många kullar, möts av protester och anklagelser om kommunism(!).

Mot den bakgrunden måste man ge stadsledningen beröm för den höga ambitionsnivån. Sedan 2013 följs en klimatplan som går ut på att successivt minska utsläppen för att år 2050 vara klimatneutralt. Man jobbar bland annat med att utöka kollektivtrafiken, antalet laddstolpar för elbilar och incitament för renare bränslen och ökad samåkning. Stadens Uber-förare måste exempelvis köra hybridbil för att få tillträde till flygplatsen. Man utreder dessutom möjligheten att införa trängselskatt. Skulle den bli verklighet skulle Seattle bli först i landet.

Dagens Industri

KRAFTIGT ÖKAD ORO FÖR KLIMATFÖRÄNDRING OCH MILJÖFÖRSTÖRING

Klimatförändringar och miljöförstöring är det som svenskarna oroar sig allra mest för. Det visar årets undersökning från SOM-institutet vid Göteborgs universitet. Betydligt fler oroar sig för ändrat klimat och miljöförstöring än exempelvis en global ekonomisk kris.

Andelen som är mycket oroliga för förändrat klimat har sedan 2015 ökat från 47 till 61 procent, visar SOM-institutets undersökning, som omfattar ca 20 000 respondenter.

Andelen som oroar sig för miljöförstöring har ökat nästan lika mycket, från 48 till 61 procent. Nästan lika många, 52 procent, oroar sig över utrotning av djur- och växtarter, medan 47 procent oroar sig för att havsmiljön försämras. 2017 är första året SOM-institutet även frågar om mer specifika områden som artutrotning och havsmiljö, och det visar sig alltså att det finns en utbredd oro även för dessa områden.

GREENPEACE VILL PRESSA AP-FONDERNA – SLUTAR BETALA IN PENSION

Greenpeace kommer sluta betala in den statliga pensionsavgiften för sina anställda. Orsaken är att organisationen vill sätta press på AP-fonderna att investera mer miljöanpassat. "Det hjälper inte att vi får pension om vi har förstört klimatet", säger Frode Pleym, chef för Greenpeace Sverige till OmVärlden.

- Vi kommer att kommunicera till AP-fonderna och till berörda myndigheter att Greenpeace som arbetsgivare inte längre kan bidra till de delar av pensionen som de förvaltar genom miljövidriga investeringar, säger Frode Pleym.

Enligt Greenpeace hade AP-fonderna förra året 13 miljarder kronor investerade i några av de bolag som står för den allra största klimatpåverkan globalt. Det rör sig till exempel om Exxon Mobile och svenska Lundin Petroleum som vill borra efter olja i Arktis känsliga vatten.

Istället för att betala in den del av arbetsgivaravgiften som går till det allmänna pensionssystemet kommer pengarna sättas av på ett skyddat konto. Totalt handlar det om drygt 200 000 kronor i månaden.

- Sen ställer vi krav på AP-fonderna att skyndsamt flytta pengarna från smutsig energi till ren och förnybar energi så att vi så snart som möjligt kan betala in de här pensionerna igen, säger Frode Pleym.

SÅ HÄR SKA NIO BRANSCHER BLI FOSSILFRIA

Efter ett långt och gediget arbete lämnades så färdplanerna för nio branscher, som i varierande grad, lovar att bli fossilfria, över till regeringen. Miljö Onlines redaktion har läst igenom delar av färdplanerna och kan konstatera att det knappast är raka spåret till fossilfrihet, för någon enda bransch.

Slående är hur branscherna är mer eller mindre beroende av varandras framgångar. Så till exempel är byggbranschens framgång starkt beroende av om betong- och cementbranscherna lyckas bli fossilfria. Det är också tydligt att många av branscherna kommer att bli allt mer beroende av biobränsle från skogen, bland andra då stålbranschen.

- Det här är historiskt. Det finns sannolikt inget land i världen som har så ambitiösa klimatmål som Sverige och det finns med säkerhet inget land där näringslivets branscher har producerat så ambitiösa färdplaner för hur de ska bidra till omställningen. Än mer uppseendeväckande i en internationell kontext är att branscherna i näringslivet inte primärt ser fossilfrihet som ett tungt ok utan en utvecklingsväg för att stärka sin egen konkurrenskraft. Det är det som är så hoppningivande i en värld där de globala utsläppen av växthusgaser inte minskar i den takt de borde. För att gå vidare behövs nu fem viktiga politiska åtgärder, skriver den nationella samordnaren Svante Axelsson i DN.

Greenpeace Sverige är kritisk mot delar av färdplanerna mot fossilfrihet. Kritiken gäller främst det faktum att mycket av de fossila bränslen som används idag, ska ersättas med biodrivmedel från skogsråvara. Frågan är hur mycket biobränslen som behövs och var all den skog som ska ersätta de fossila bränslena finns? Det finns det inga svar på i färdplanerna, konstaterar Greenpeace. Greenpeace menar att ett allt för starkt beroende av biobränslen

·EKOSOFIA·

för att nå fossilfrihet kan bli en falsk lösning på klimatkrisen. Enligt Greenpeace är det viktigaste att få ner utsläppen – inte att ersätta fossila bränslen med biobränslen, vilka också leder till koldioxidutsläpp. Dessutom innebär ett ökat utnyttjande av skogen att vi bryter mot FN:s konvention om biologisk mångfald och missar våra miljömål för skogen.

NY STRATEGI FÖR HÅLLBARA STÄDER – OCH NYA MÅL FÖR STADSGRÖNSKA OCH EKOSYSTEMTJÄNSTER

Nyligen lanserade miljöminister Karolina Skog den första nationella strategin för hållbar stadsutveckling. Strategin pekar ut riktningen för hur nya och befintliga städer i Sverige ska bli mer hållbara och attraktiva för människor. Ett särskilt fokus läggs på transporter, grönska och byggande. Regeringen lyfter speciellt fram trafikplaneringen som en central del i stadsutvecklingen och sätter därför som mål att 25 procent av alla persontransporter ska ske med gång-, cykel- och kollektivtrafik år 2025. – Städernas närhet gör att fler har möjlighet att välja gång, cykel och kollektivtrafik istället för bil. Många lösningar finns lokalt och regeringen vill stärka kommunernas förutsättningar att utveckla gröna, hälsosamma och trygga städer, säger miljöminister Karolina Skog (MP).

IKEA STÄLLER OM HELA AFFÄRSMODELLEN TILL CIRKULÄRT – "EN ÖVERLEVNADSFÖRFRÅGAN"

2030 ska Ikea vara ett helt cirkulärt företag.

– Hållbarhet är en naturlig del i allt vi gör och det är en överlevnadsfråga, säger Jonas Carlehed, Ikeas hållbarhetschef.

På ett frukostseminarium nyligen berättade Jonas Carlehed om omställningen till en helt ny affärsmodell, "Cirkulära Ikea". Det handlar om två huvudprinciper, separerbarhet och reparerbarhet.

Separerbarhet innebär att materialen måste kunna separeras för att kunna återanvändas och bli del av nya produkter.

Reparerbarhet innebär att produkterna måste vara byggda av delar som kan separeras samt ersättas, exempelvis genom modulvaror men även att Ikea säljer lösdelar till stora delar av sitt redan befintliga sortiment.

Tillsammans med kunderna vill de uppnå längre livslängd på sina produkter genom de två olika metoderna. Förutsättningen är att få med sig kunden och där vill Jonas Carlehed ha en förbättrad kommunikation så att det får full genomslagskraft och ger ett förändrat beteende.

För framtiden gäller att alla produkter ska vara uppbyggda av delar som kan ersättas, mixas och matchas utifrån kundens behov och smak. Genom sitt arbete hoppas IKEA att hela affärsmodellen ska vara cirkulär år 2030. Då ska allt material vara del av ett kretslopp.

– Arbetet är redan igång men det kommer att ta tid, säger Carlehed.

Veckans Affärer

SVENSKT KLÄDMÄRKE URSPRUNGSMÄRKER PLAGG

Det svenska klädvarumärket ASKET har börjat att ursprungsmärka sina plagg. Märkningen är tänkt att ersätta den traditionella "Made in" etiketten och kommer att ge konsumenten information om varje steg i produktionsprocessen till färdigt plagg. Förutom att få information om material och skötselråd, får man bland annat också veta var bomullen är odlad, var tyget är vävt, var plagget är sytt och var man tillverkat knapparna.

– Vi har varit extremt transparenta redan från början, men det är inte förrän nu som vi faktiskt ställer alla frågor. Vi vill att samtliga plagg i vår kollektion ska vara 100% spårbara i slutet av året, och hoppas att detta ska inspirera fler märken att ansluta sig, säger August Bard Bringéus, medgrundare av ASKET, i en kommentar.

Miljö Online

VASAKRONAN BYGGER KONTORSHUS I TRÄ

Vasakronan har beslutat att bygga det första svenska kontorshuset helt i trä. Bolaget har gjort en omfattande trähusutredning och har nu beslutat att bygga ett kontorshus i trä i Uppsala.

– Vi märker ett ökat tryck även från våra hyresgäster att man söker mer långsiktigt hållbara lokallösningar. Då är bland annat trä efterfrågat. Att bara vistas i ett hus byggt av trä ger en annan upplevelse", säger Jan-Erik Hellman chef region Uppsala, Vasakronan. Vi har redan tecknat en avsiktsförklaring med en hyresgäst som vill flytta in och vi för diskussioner med ytterligare ett antal intressenter. Nu jobbar vi vidare med ambitionen att kunna starta projektet senare under året.

NY ANNORLUNDA HÅLLBARHETSROLL PÅ OX2

Fredrik Franke har fått en ny roll som chief sustainability officer på energiföretaget Ox2. Den nya rollen är lite annorlunda då Ox2 valt att vända lite på den sedvanliga företagshierarkin och sortera både kommunikations-avdelningen och HR-avdelningen under hållbarhetsstaben.

– Det är ett intressant grepp. Det är ganska vanligt att det är tvärt om. Det säger kanske något om vikten av hållbarhet i bolag framöver.

– Jag har jobbat heltid med hållbarhetsfrågor sedan 1990-talet. Att jag lockades till det här uppdraget beror främst på att Ox2 har hållbarhet som grundidé. Hållbar energi är ingen efterproduktion utan själva orsaken till att bolaget en gång startades. Och omställning från fossilt till förnybart måste gå fort, så har finns det mycket att göra, säger Fredrik Franke.

Tjänsten som Fredrik Franke tillträder är en ny tjänst. Att tjänsten behövs beror enligt Fredrik Franke till stor del på att företaget växer i en snabb takt.

– Det är relativt enkelt att hålla värderingarna levande i ett litet bolag. Men nu växer Ox2 väldigt snabbt. Vi har ett vindbolag, vi har ett solbolag, vi har ett företag som arbetar med bioenergi och samtidigt startar vi verksamheter i Europa. Mitt uppdrag kommer främst att vara att hålla hållbarhetsfrågorna högt i alla dimensioner, från affärsutveckling till personalutveckling och kommunikation

Aktuell Hållbarhet

MYCKET AMBITION MEN FÅ KONKRETA HÅLLBARHETSMÅL

Trots ny lagstiftning och ett ökade krav från intressenterna fortsätter svenska företag att leverera mjuka och vaga löften i sina hållbarhetsredovisningar. Hållbarhetsredovisningarna innehåller fortfarande väldigt många vaga ord och ytterst få konkreta mål och åtaganden.

– Företagen ljuger sällan i hållbarhetsredovisningar. Tyvärr är det lika ovanligt att de ger konkreta utfästelser och löften, säger hållbarhetsexperten Malin Lindfors Speace, grundare och rådgivare på Ethos international.

I stället för konkreta åtaganden är hållbarhetsredovisningarna ofta fyllda med långrandiga skrivelser om att företaget har ambitioner att göra saker, att de strävar i en viss riktning eller att de satt olika målsättningar.

Malin Lindfors Speace tror att de nya lagkraven om hållbarhetsredovisning, som började gälla förra året, gör att det allra värsta fluffet i hållbarhetsredovisningarna kan försvinna på sikt.

– Jag tror att bolagen är något mer försiktiga i år med tanke på att hållbarhetsinformationen faktiskt nu är en del av den officiella årsredovisningen. Nu kan hållbarhetsinformationen plötsligt vara kurspåverkande eller känslig på andra sätt.

Än så länge är dock redovisningarna fortfarande fulla av fantasifulla beskrivningar av hållbarhetsarbetet.

Aktuell Hållbarhet

·EKOSOFIA·

KUNGEN: "JAG FÖRSÖKER TÄNKA KLIMATSMART"

Solcellspaneler installeras på slottstaket och kung Carl XVI Gustaf lägger första plattan.

– Jag försöker tänka klimatsmart men jag är inte 100 procent, säger han.

600 solcellspaneler på en yta av 1 000 kvadratmeter. Det innebär att omkring tolv procent av slottets totala elförbrukning kommer att komma från solen.

– Tolv procent är kanske inte jättemycket, men det är en början som visar att det går. Om alla gör motsvarande blir det mycket, säger kung Carl XVI Gustaf som hjälper till att placera den allra första panelen på taket.

Solcellsanläggningen kommer att bre ut sig på slottstakets norra sida och vara synlig för flyg på väg in i Stockholm. Projektet är en försenad 70-årspresent från Statens fastighetsverk.

– Det är en symbolisk gåva. Det var i och för sig några år sedan jag fyllde 70, men på grund av leveranssituationer har vi inte kunnat göra det förrän i dag, säger kungen.

Enligt Hovstaterna arbetar slottet kontinuerligt med hållbarhetsfrågor. Kungen berättar att de ofta pratar om energilösningar och han beskriver skrattande hur miljöintresset ser ut i övrigt.

– Jag har ju hållit på sedan tidigt 1970-tal så jag har varit med hela vägen.

Svenska Dagbladet

CAKE EL–MOTORCYKLAR LADDAS MED SOLCELLER FRÅN UTELLUS

Svenska CAKE har redan vunnit flera priser för sin elmotorcykel och sålt slut på sin första produktionsserie. Nu lanserar de tillsammans med elbolaget Utellus ett unikt erbjudande kring att ladda motorcykeln med egenproducerad solel. CAKE utvecklar lätta, tysta och rena högteknologiska off-roadmotorcyklar som drivs helt på el.

– Med CAKE får du en oslagbar tyst körupplevelse utan negativ påverkan på naturen, men vi vill också uppmärksamma våra åkare på att det är skillnad på el och el. Det allra renaste är om du själv producerar din egen förnybara el. Det känns fantastiskt att kunna erbjuda detta unika koncept tillsammans med Utellus, säger Stefan Ytterborn, vd och grundare av CAKE.

För att skapa en helt utsläppsfri körupplevelse har CAKE och Utellus tagit fram tre specialdesignade solcellspaket. Det minsta baspaketet producerar tillräckligt mycket el för att kunna köra motorcykeln varje dag under hela dess livstid. De större solcellspaketerna täcker in förbrukningen för fler cyklar eller för delar, eller hela, behovet av hushållsel.

Elbilsnytt

Grundläggande miljöutbildning – 11 oktober 2018

Från hot till möjligheter med trovärdigt miljöarbete – en halvdag om hållbarhet; grundläggande miljöfakta, miljöarbete och företagande.

Seminarier ger grundläggande miljökunskap samtidigt som det skapar ökad medvetenhet om miljöarbetet och dess möjligheter.

Utbildningen motsvarar kraven i Svensk Miljöbas.

Se vår hemsida för närmare detaljer – www.ekosofia.se

Vem säger vad – och varför? – 18 oktober 2018

En halvdag om opinion och kommunikation inom miljö och hållbar utveckling. I en värld där olika intressen försöker styra vad vi uppfattar som sanningar – vem kan man egentligen lita på?

Det här berör i allra högsta grad hållbarhetsfrågorna! Därför erbjuder "de två Eko:na" – Ekosofia och Ekocentrum – en ny utbildning där du får verktygen för att analysera och förstå vad som sägs och skrivs.

Se Ekocentrums hemsida för närmare detaljer – www.ekocentrum.se

Kommunikation för miljö och hållbar utveckling

En stark och trovärdig hållbarhetsprofil är i dag en avgörande framgångsfaktor för många företag och organisationer. Men hur går man tillväga – vad är tillåtet och otilåtet i marknadsföringen, vilka krav ställer omvärlden och hur lyckas man på bästa sätt förmedla att man har ett seriöst hållbarhetsarbete till medarbetare, kunder och andra intressenter.

Ett seminarium med workshop. Se vår hemsida för närmare detaljer

www.ekosofia.se

Parisavtalet – risker och möjligheter för företag

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s klimatavtal i Paris. Vi redovisar de viktigaste överenskommelserna och besluten, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

Agenda 2030 – FN:s globala hållbara utvecklingsmål

Ekosofia arrangerar seminarier och föreläsningar med anledning av FN:s mål för hållbar utveckling.

Vi redovisar de viktigaste slutsatserna, liksom hur det påverkar näringsliv och företagande.

– Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna, säger Ban Ki-moon, tidigare generalsekreterare i FN.

Ekosofias nyhetsbrev utkommer med 11 nr/år. Ansvarig utgivare är Bill Romanus.

För mer information om nyhetsbrevet kontakta Bill Romanus, romanus@ekosofia.se.

För information om Ekosofia AB och våra tjänster kontakta Magnus Ruberg, magnus.ruberg@ekosofia.se.

Kort om Ekosofia AB

Ekosofia AB är ett kunskapsföretag som verkar för hållbar utveckling.

Detta gör vi genom att erbjuda våra kunder att med hjälp av ett ökat miljömedvetande – ekosofi – nå såväl social och ekonomisk som ekologisk framgång.

Planerat och trovärdigt miljöarbete är vår metod.

Kommunikation – att åstadkomma dialog – är vårt främsta verktyg.

Vi arbetar som konsulter, projektledare och kvalificerade rådgivare.

Ekosofia AB grundades 1993 av Bill Romanus och Magnus Ruberg.

För ytterligare information – www.ekosofia.se